

Poštovní provoz citlivě reaguje na události, které se dějí ve společnosti.

Viditelně a prakticky okamžitě, pokud je zájem, se události podepisují zejména na razítkách a výplatních otiscích, kde dochází k vylamování nepohodlných částí obou důležitých součástí poštovního provozu.

Ostatní artefakty (např. nálepky, natištěné údaje apod.) na obálcách bývají začerněny či začervěny anebo opatřeny poznámkami. Tak se děje i u razítek či výplatních otisků.

Vylamování je extrém, který je veden momentálními emocemi.

Nejinak tomu bylo po květnových událostech roku 1945 u nás, kdy se násilně vylamovaly německé názvy.

Extrémním případem je celistvost firmy Baťa, na které je vidět otisk stroje Francotyp FR 6h - 4m znázorňující padesátileté jubileum existence firmy Baťa (1894 - 1944) - jubileum připadlo na protektorátní dobu. Datum znázorněného otisku je 6. 6. 1945.

Vylámány jsou hned tři údaje:

- z denního razítka německý název dohlédací pošty (horní část jednokruhového razítka, kde byl německý název OTROKOWITZ 1, je vylámaním odtsraněn),

- z výplatního razítka německý a i český název předchozího státní celku BÖHMEN UND MÄHREN a ČECHY A MORAVA (u výplatního razítka zůstala jen hodnota 1.20 Kč).

Poznámka na konec: tento otisk je nově objevený. Doposud neznámý (neuvádí jej ani M. Bouška ve svém Katalogu výplatních otisků Protektorátu Čechy a Morava 1. díl (1977), ani autoři Katalogu výplatních otisků z území Československa 1945 - 1948 (s výplatním razítkem ve tvaru motýlka) - vydání 1982/1983). Proto jej lze považovat za raritu, která by neměla chybět v exponátech o obnovení poštovního provozu v roce 1945 s ambicemi na pozlacené a zlaté medaile, kde bohužel chybí nejen takový případ. Zatím se jedná o ojedinělý případ díky svému trojitému vylámaní.

Případů vylámaní údajů ve výplatním stroji je více a dotýkají se různých dob - v roce 1938 při záborech v pohraničí, během Protektorátu (vylámaní českých názvů z denních razítek otisků v Brně, Jihlavě, Vyškově a v Olomouci), v roce 1945, ale i v další době při převratných událostech (okupace Československa Sovětským svazem), a později při tušení rozdělení republiky v roce 1991 - 1993 (na Slovensku). Tyto otisky však byly vylámány jen na jednom místě. ne na třech, dotkly se nejen výplatního a denního razítka, ale i označení oprávněného uživatele otisku.

Pala

ZLIN

A. G.
a. s.

6 6 45

50
Pala

*120

9687

